

RONDJE NEDERLAND

APRIL 2025

NEDERLAND PUUR NATUUR EN AUTHENTIEK

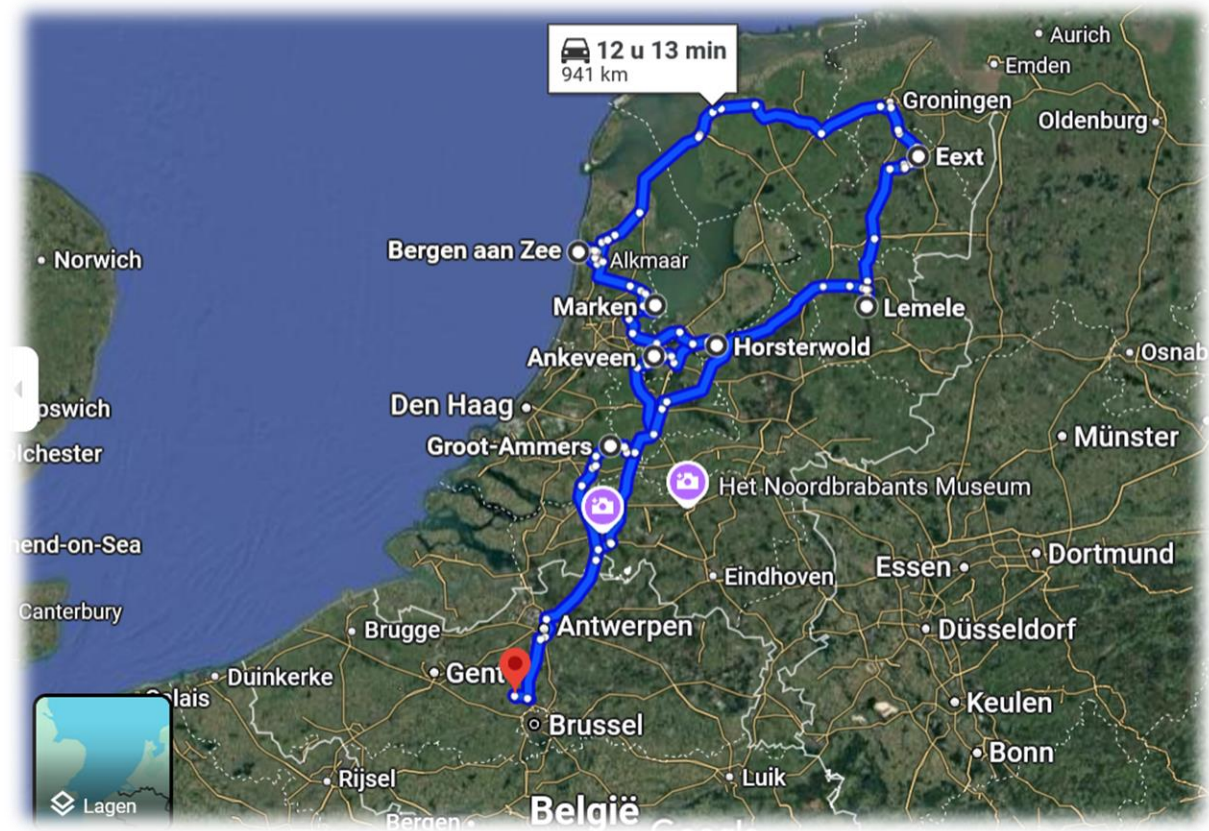
Zo'n 27 procent van het land bevindt zich onder zeeniveau. De opeenvolgende generaties van de inwoners van het land hebben het sinds oudsher in de loop der jaren steeds beter beschermd tegen het water door middel van een steeds verder verbeterd systeem van dijken en waterwerken. Het opwerpen en aanleggen van de diverse vormen van infrastructuur ter bescherming tegen het water is reeds begonnen in de oudheid, voordat dit historisch werd gedocumenteerd. Door planmatige landwinning, die sinds de 17de eeuw steeds grootschaliger werd aangepakt, zijn droogmakerijen en polders gecreëerd. Reden genoeg om dit land eens te gaan verkennen.

DEELNEMERS

De rechtstaande man links is Ludwig D'Haese uit Merchtem en de zittende man rechts is Christof Bertholet uit Mortsel.

Hieronder het traject dat we hebben afgelegd met de camper. Volgens de gegevens van de auto gps hebben we ongeveer 20 uur gereden en zo'n 1.200 km afgelegd.

Donderdag 17 april 2025

- Wandeling : Luswandeling Ankeveense Plassen
- Gebied : Ankeveen (Noord Holland)
- Afstand : 7 km nr 7
- Duur : 2 uur

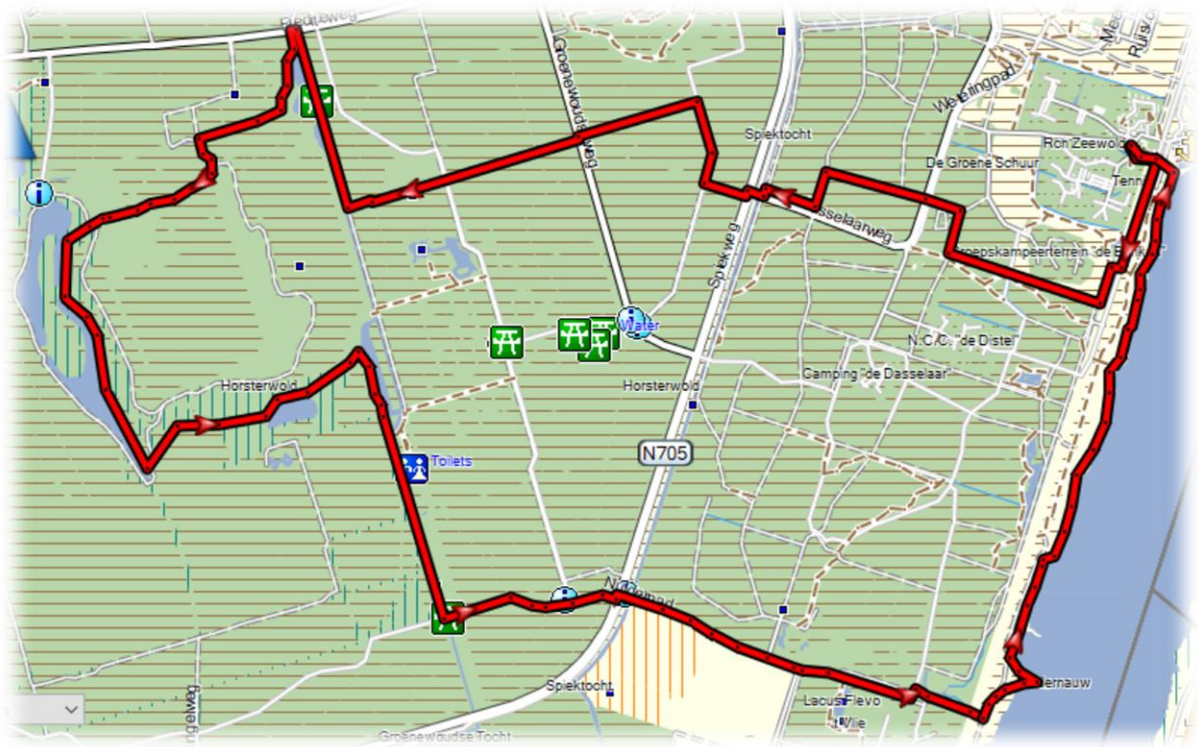

Het is maar een korte wandeling want we hebben al heel wat kilometers afgelegd met de camper.

Vrijdag 18 april 2025

- Wandeling : Luswandeling Horsterwold
- Gebied : Zeewolde (Flevoland)
- Afstand : 18 km nr 8
- Duur : 5 uur

In de Stille Kern van het Horsterwold in Zeewolde mag je van de gebaande paden af. Daarmee heb je de grootste kans om reeën, vossen of ander wild tegen te komen. Al hebben we die beestjes helemaal niet gezien.

De Stille Kern Struintocht is niet gemarkeerd. Het Horsterwold is een van de grootste aaneengesloten loofbossen van Nederland. Waar zou je beter van rust en ruimte kunnen genieten? Je deelt het bos alleen met reeën, wilde paarden, damherten en vossen en vogels.

Zo'n groot gebied zit ook vol met speciale plekjes en bezienswaardigheden. In het grootste loofbos van Nederland, het Horsterwold ten westen van Zeewolde, is het genieten geblazen. Wat een oase van natuur en rust!

Je ontdekt hier niet alleen enorme berken en eiken, maar ook slingerende paden, uitgestrekte graslanden, plassen en rietvelden. En terwijl je er wandelt kun je er de vele vogels, Konik paarden en Schotse Hooglanders spotten.

We logeren op een mooie camping in de buurt van de wandeling. We staan op een plaatsje met zicht op de haven.

Christof slaapt boven in de camper en heeft daardoor zijn eigen plekje. Ludwig slaapt beneden in de masterroom.

We koken zoveel mogelijk in de camper. Op die manier vullen we ook onze avond.

Zaterdag 19 april 2025

- Wandeling : Luswandeling Marken
- Gebied : Marken (Noord-Holland)
- Afstand : 10 km nr 9
- Duur : 3 uur

Het voormalige eiland Marken ligt in de provincie Noord-Holland aan het Markermeer en de Gouwzee. Op het eiland liggen meerdere kleine buurtschappen die samen Marken vormen.

Tot de komst van de afsluitdijk was Marken een dorp en een eiland in de Zuiderzee. In 1957 werd er een dijk gebouwd tussen Marken en het vaste land waardoor het zijn status als eiland kwijtraakte.

Het schiereiland Marken is tegenwoordig een populaire toeristische bestemming binnen de gemeente waterland. Bijna het gehele schiereiland heeft een beschermd stadsgezicht en er staan meerdere rijksmonumenten.

Het bekendste bouwwerk op Marken is de vuurtoren die bekend staat als het Paard van Marken. De vuurtoren is sinds de komst van de afsluitdijk overbodig geworden en tegenwoordig in gebruik als woonhuis.

Het eiland Marken wordt al sinds de dertiende eeuw bewoond. Het eiland was in deze periode eigendom van het Friese klooster Mariëngaarde die hier dijken aanlegde en een

afwateringssysteem. Zij zorgden er ook voor dat hier landbouw en veehouderij mogelijk werd.

Ongeveer een eeuw later werden de monniken hier verdreven door de graaf Willem de Vierde van Holland. Hierna verpauperde het eiland snel en werden de eilandbewoners verplicht om

op terpen te gaan wonen om zich te beschermen tegen het water. Deze terpen staan hier bekend als werven, een aantal van deze werven worden nog steeds bewoond.

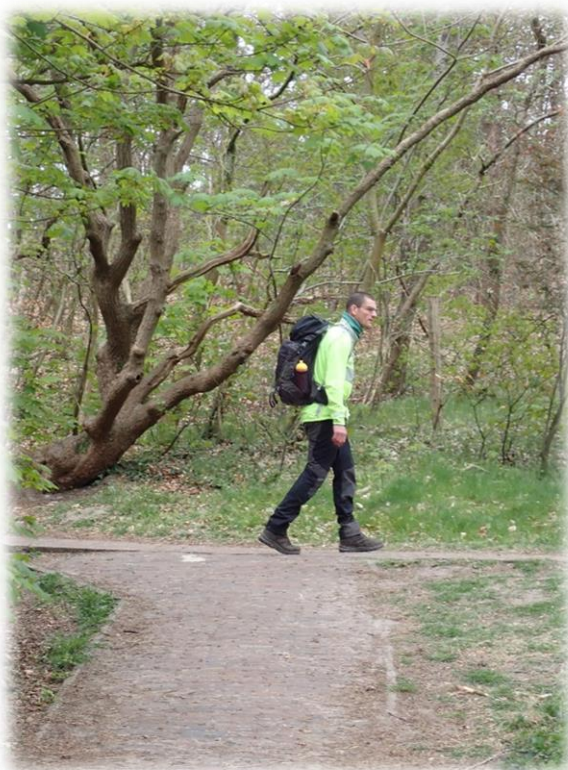
De vele overstromingen maakten de landbouw onmogelijk en hierdoor werd de visserij de belangrijkste inkomensbron van het eiland. Hier kwam met de komst van de afsluitdijk een einde aan.

Door het Paasweekend zaten alle campings vol en dienden we de camper op een parking te plaatsen en daar te slapen. Maar ook dat is gelukt.

Zondag 20 april 2025

- Wandeling : Luswandeling Schoorlsche duinen
- Gebied : Bergen (Noord-Holland)
- Afstand : 15 km nr 12
- Duur : 4 uur

Niet bang voor een beetje klimmen en dalen? Beklim dan de Schoorlse Duinen, Nederlands hoogste duingebied in de kop van Noord-Holland. Een eeuw geleden was het hier één grote

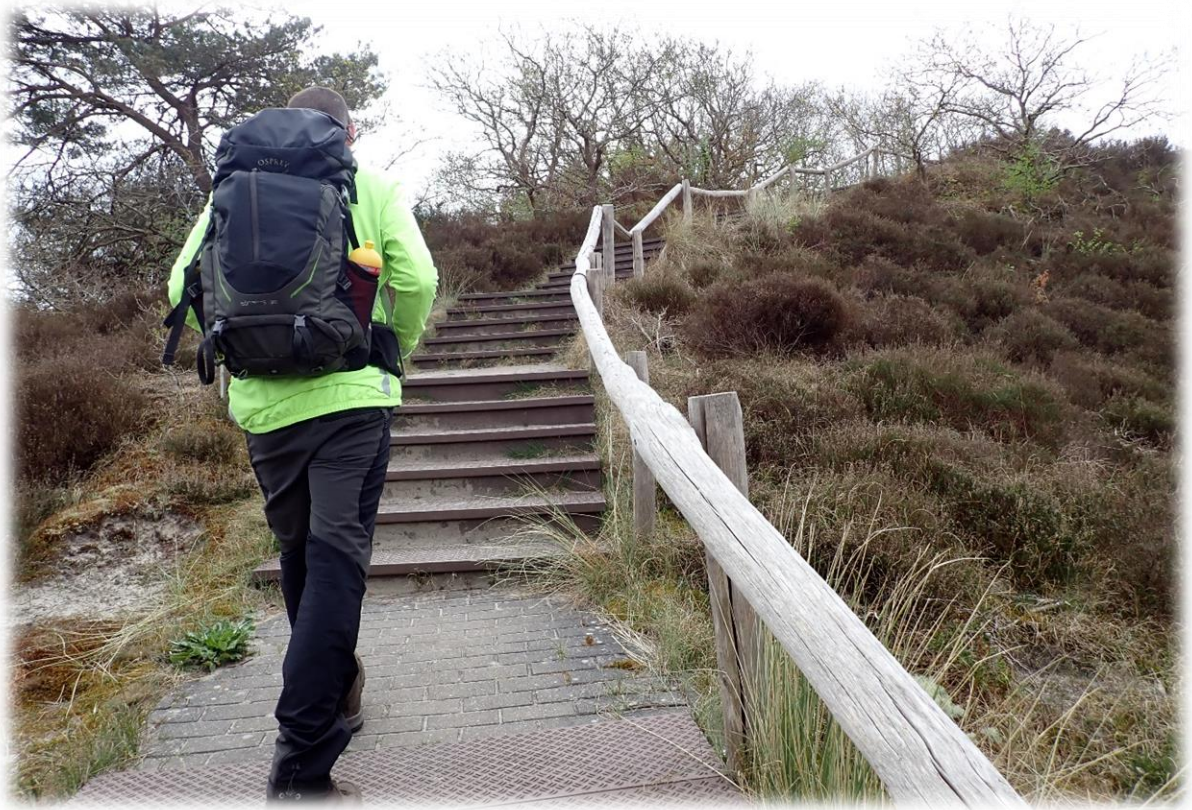
zandbak, nu broeden er tientallen vogelsoorten, groeien er de mooiste paddenstoelen en speelt het zonlicht met duizenden boomblaadjes. Hier is volop ruimte om uit te waaien.

Meer dan 60 kilometer aan wandelpaden heeft met in de hoogste duinen, de oudste bossen of de stuivende duinen. Staatsbosbeheer liet honderd jaar geleden het zand juist vastleggen door

bomen te planten, nu mogen sommige duinen weer vrij stuiven. Zoals bij De Kerf waar het Noordzeewater bij springtij en noordwesterstorm vrij toegang heeft tot de achterliggende duinvalleien. Met resultaat! Dankzij het zoute zeewater konden planten als zeekraal, zeeraket en schorrenzoutgras zich hier weer vestigen.

In hun spoor volgden vogels en duinhagedissen. Zo hebben de Schoorlse Duinen er nog een prachtig natuurgebiedje bijgekregen.

De hoogste toppen van de Schoorlse Duinen zijn om en bij de 60 meter. Het gehele duingebied is ongeveer 5 kilometer breed.

De zandhagedis heeft hier zijn leefwereld. Vanwege het grote verspreidingsgebied in Europa en delen van Azië is het een bekende soort, die ook in gematigde gebieden zoals België en

Nederland voorkomt. Het is een bodembewoner die tussen de vegetatie zoekt naar voedsel. Op het menu staan kleine ongewervelden zoals insecten.

Het mannetje van de zandhagedis is te herkennen aan de groene kleur, terwijl de meeste Europese hagedissen een overwegend bruine kleur hebben. De zandhagedis is een

middelgrote soort; hij heeft een wat forser gebouwd lichaam en grotere kop dan verwante soorten.

De zandhagedis is een bodembewonende hagedis die ook wel kan klimmen. De habitat bestaat in het grootste deel van het areaal uit open gebieden met een lage vegetatie, veelal op

zanderige en zonbeschenen plekken als open plekken in het bos, zandverstuivingen en heidevelden.

's Nachts en bij koel of vochtig weer schuilt de hagedis in een holletje, onder objecten of in spleten tussen stenen. De zandhagedis is alleen bij zonnig weer actief en is dan erg

vraatzuchtig en jaagt op alles wat beweegt en in de bek past, het voedsel bestaat uit insecten en andere kleine ongewervelden. Als de temperatuur midden op de dag te veel oploopt trekt de zandhagedis zich weer terug in zijn hol.

Aan het eind van de winter ontwaakt de zandhagedis uit zijn winterslaap en krijgt na twee vervellingen zijn baltskleuren, althans de mannetjes. Vrouwjes laten zich in de regel pas in het vierde of vijfde levensjaar bevruchten. Deze verdedigen hun territorium fel tegen andere

mannetjes waarbij de jongere mannetjes het vaak afleggen tegen oudere exemplaren en een confrontatie zullen vermijden.

Maandag 21 april 2025

- Wandeling : Luswandeling Andersche Diep
- Gebied : Eext (Drente)
- Afstand : 12 km nr 25
- Duur : 3 uur

Al eeuwenlang kronkelt de laaglandbeek het Andersche Diep hier door het beekdal. Tijdens een wandeling in dit gebied maak je een reis door de tijd. Je wandelt over oude zandpaden,

langs eeuwenoude houtwallen met statige eiken, glooiende bosranden en uitgestrekte weilanden.

Afhankelijk van het seizoen zie je prachtig kleurende veldbloemen, zoals de roze koekoeksbloem, het witte fluitenkruid, het prachtig gele boerenwormkruid en het roze en wit

gekleurde vingerhoedskruid. Onderweg kom je veel mooie doorkijkjes tegen. Plekken waar je wel uren kunt blijven zitten en kijken.

Af en toe krijgen we wat lichte regen. Soms dienen we ook een veebrug te nemen of dienen we via een laddertje een weideafsluiting over te klimmen.

Soms dienen we een beekje over te steken en kunnen we gebruik maken van een touw. Maar meestal is er wel een bruggetje om de beek over te steken.

Dinsdag 22 april 2025

- Wandeling : Luswandeling Archemerberg
- Gebied : Lemele (Overijssel)
- Afstand : 10 km
- Duur : 3 uur

Op onze wandeling komen we al vlug aan het standbeeld van een leeuw, een monument ter herdenking van de Nederlandse onafhankelijkheid in 1813.

De Archemerberg is een heuvel in de Overijsselse gemeente Ommen nabij het buurtschap Archem. De Archemerberg is deel van een stuwwal die is ontstaan in de voorlaatste ijstijd.

De top van de berg ligt bijna 80 meter boven zeeniveau en bied je een adembenemend uitzicht over de omgeving. Met helder weer kun je zelfs tot Duitsland kijken! Op de berg staat een

handige oriëntatietafel waarbij je herkenningspunten in de buurt kunt onderscheiden. Op de top van de berg staat ook een rijksdriehoekspijler. Deze werd vroeger gebruikt om het Kadaster te meten.

Zodra je de berg op wandelt is het net alsof je in een levend schilderij terechtgekomen bent. Je kunt er lange wandelingen maken zonder ook maar iemand tegen te komen. Het gebied

kenmerkt zich door de afwisseling van heide, zandvlaktes, bossen en de inmiddels beschermde jeneverbessen.

De Lemelerberg is een heuvelachtig natuurreervaat dat ontstaan is tijdens de voorlaatste ijstijd. Tijdens deze ijstijd baanden metersdikke gletsjers zich via Scandinavië richting

Nederland. Met ongekende kracht werden zand en grind door de gletsjers vooruitgeschoven.

Ten oosten en westen van de huidige Lemelerberg kropen ijstongen langzaam omhoog. De gletsjers duwden als reusachtige bulldozers de bevroren grond opzij. Op die manier ontstonden in het landschap hoge stuwwallen, ontstaan door gekantelde bodemlagen,

waaronder de Lemelerberg. Met een hoogte van bijna 80 meter is de Lemelerberg één van de hoogste punten in Overijssel.

Woensdag 23 april 2025

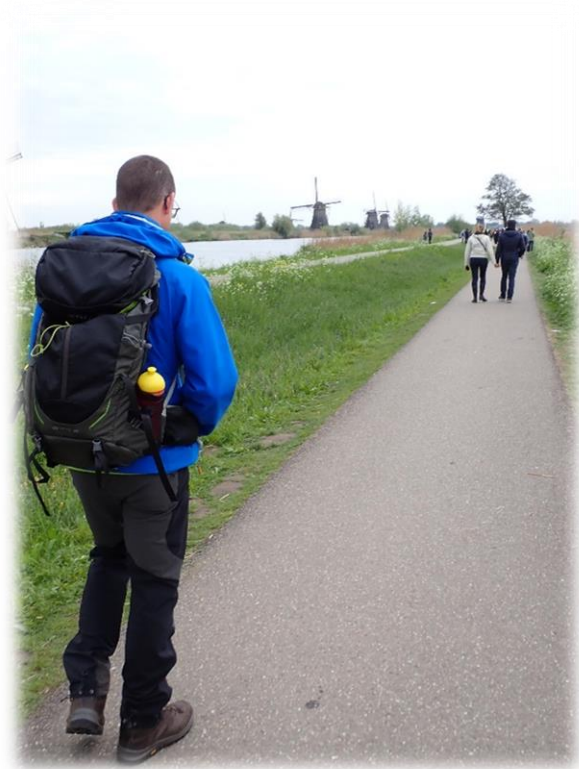
- Wandeling : Luswandeling door eindeloos weidse polders
- Gebied : Kinderdijk (Zuid Holland)
- Afstand : 12 km
- Duur : 4 uur

Iedereen die wel eens op het strand een kuil heeft gegraven kent het probleem: hoe dieper je graaft, hoe meer water er naar binnen stroomt. Westelijk Nederland is eigenlijk zo'n kuil.

Een deel van Nederland ligt onder zeeniveau, dus waren er sloten, molens, sluizen en dammen nodig om het water weg te pompen.

Vanaf de eerste stap is het droogleggen een strijd gebleven, omdat het water altijd probeert terug te stromen. In een regenachtig land als Nederland, waar rivieren het landschap bepalen,

liggen overstromingen altijd op de loer. Maar hevige regenval is niet het enige probleem. Bodemdaling, dijkdoorbraken en wanbeheer hebben al heel wat rampen veroorzaakt.

Omdat niemand in z'n eentje tegen zo veel water op kan, besloten bestuurders, boeren en burgers de handen ineen te slaan: het ontstaan van de waterschappen. Nu, duizend jaar later,

zou Kinderdijk weer onder water staan als de waterschappen hun belangrijke werk zouden stopzetten. Maar goed dat de Nederlanders al die eeuwen mee zijn blijven groeien met hun traditie van waterbeheer dus!

De beroemde molens van Kinderdijk torenen uit boven de polders van de Alblasserwaard, met hun machtige wieken trots in de wind. Toch zijn deze historische reuzen maar een klein onderdeel van een enorm samenspel tussen mens, techniek en natuur. Duizend jaar geleden

was dit hele gebied een groot veenmoeras, ingeklemd tussen woeste rivieren en het geraas van de zee. Jagers en vissers kwamen hier alleen in de zomer, als het water tenminste laag genoeg stond.

Toen de eerste vaste bewoners hier kwamen, bouwden ze hun huizen op zandduinen om bij een overstroming het hoofd boven water te houden. Steeds meer mensen wilden een bestaan

opbouwen op de vruchtbare grond rondom de snel rijker wordende handelssteden van West Nederland. Daarom werden dijken aangelegd om het woeste rivierwater buiten te houden.

Daarmee ontstond wel een nieuw probleem: het grond- en regenwater moest vanuit het door dijken beschermde land in de rivieren worden geloosd, want anders zouden de polders vanzelf weer onder water komen te staan. Er was een plan nodig om het water buiten te houden.

De eerste molens werden gebouwd op een fundament van stenen. De molens zelf werden opgetrokken in baksteen. Een paar jaar later stelden men echter vast dat het fundament het gewicht van de molens niet kon dragen. Hierop werden de volgende molens opgetrokken in

hout en werden zowel het dak als de muren bedekt met stro. Hierdoor werden de molens zo'n dertig procent minder zwaar en kon de fundering het wel houden.

Sommige molens, zoals de molen hierboven, worden nog bewoond. Ook Christof droomt ervan om ooit in zo'n molen te kunnen wonen.

Over de ontstaansgeschiedenis van de naam Kinderdijk doen verschillende verhalen de ronde. De oorspronkelijke naam van het dorp is "Elshout".

Het bekendste verhaal over het ontstaan van de naam Kinderdijk gaat terug naar 1421 tijdens de grote Sint-Elisabethsvloed. Toen de ergste storm geluwd was ging men de dijk op om te kijken, wat er te redden viel en zag men in de verte een wiegje aan komen drijven. Men had geen hoop dat daarin nog iets levends zou zijn, maar toen het dichterbij kwam zag men toch

beweging. Toen het nog dichterbij was gekomen zag men dat een kat het wiegje in evenwicht hield door heen en weer te springen zodat er geen water in het wiegje kon komen. Toen het wiegje uiteindelijk vlak bij de dijk was, viste men het op. Er bleek nog een baby in te liggen, die rustig en droog sliep.

Een ander verhaal vertelt dat de naam Kinderdijk ontstaan is doordat de dijk die erdoorheen loopt met behulp van kinderarbeid tot stand is gekomen. Weer een ander verhaal vertelt dat er

een zekere Jan in een groot huis nabij Kinderdijk (Elshout) woonde. Deze Jan had veel kinderen en werd daarom 'Jan der Kindere' genoemd. Later heeft men het gebied waar hij woonde Kinderdijk genoemd.

Vroeger werden er hier nog tulpen gekweekt. Dat gaf mooie plaatjes maar helaas, nu worden er geen tulpen meer gekweekt in de onmiddellijke omgeving van de molens.

De reis zit er terug eens op. Het was de zevende reis die we samen deden. Ik heb er veel plezier aan beleefd.

Andere reisverslagen van deze jongen kun je terugvinden op www.ludwighaese.be

Ludwig D'Haese

benaltijdweg@gmail.com

Tekst

Ludwig D'Haese

Foto's :

Ludwig D'Haese en Christof Bertholet